A sebkezelés lehetőségei, eszközei a T.I.M.E. keretrendszer mentén

Váci Jávorszky Ödön Kórház Sebészeti Osztály

Dr. Váradi Gábor

A KRÓNIKUS SEB FOGALMA

KRÓNIKUS AZ A SEB, AMELY AZ AKTÍV SEBKEZELÉS SORÁN 6-9 HÉTEN BELÜL NEM GYÓGYUL MEG.

ILYENEK ÁLTALÁBAN: A NYOMÁSI-, VÉNÁS-, ARTÉRIÁS-, DIABETESES FEKÉLYEK

KRÓNIKUS SEBEK KEZELÉSE

Alapbetegség kezelése

- Az összes társbetegséget kezelni kell
- Multidiszciplináris csapat (bőrgyógyászat, diabetológia, érsebészet, rehabilitáció)

Megfelelő vérellátás biztosítása

- Konzervatív kezelés (Noclaud, Vessel Due, Detralex, …; kompresszió)
- Sebészeti revaszkularizáció

Nyomásterhelés csökkentése

- Tehermentesítés, mobilizálás
- Teljes felületen érintkező gipszkötések, levehető tehermentesítő eszközök

Szupportív terápia - Gyógytápszer

Helyi sebellátás - **T.I.M.E. keretrendszer ajánlott**

T.I.M.E. KERETRENDSZER

T – tissue non-viable

(életképtelen, hiányos szövet)

- Debridement, sebtisztítás

I – inflammation and/or infection

(gyulladás és/vagy fertőzés jelenléte)

- Gyulladásos citokinek, proteázaktivitás, bakteriális terhelés csökkentése

M – moisture balance

(nedvesség kiegyensúlyozása)

- Sebváladék felszívása, nedves környezet és tiszta sebágy fenntartása

E – edges of the wound – epithelial advancement

(sebszélek – epitelizáció alakulása)

- Epitelizáció támogatása

EWMA, Wound bed preparation in practice, Position Document, 2004
Wounds International, Best Practice Guidelines: Wound Management in DFU, 2013

DEBRIDEMENT, SEBTISZTÍTÁS 1.

Mechanikus

- csipesz, szike

DEBRIDEMENT, SEBTISZTÍTÁS 2.

Mechanikus

- hydro-sebészeti rendszer (Versajet)

DEBRIDEMENT, SEBTISZTÍTÁS 3.

Versajet előtt — Versajet +8 nap — Versajet +20 nap

DEBRIDEMENT, SEBTISZTÍTÁS 4.

Mechanikus

- NPWT (Vivano, Viverex, Avance Solo)

75 éves férfi

DEBRIDEMENT, SEBTISZTÍTÁS 5.

Mechanikus

- NPWT (Vivano, Viverex, Avance Solo)

48 éves férfi

DEBRIDEMENT, SEBTISZTÍTÁS 6.

Mechanikus

- NPWT (Vivano, Viverex, Avance Solo)

DEBRIDEMENT, SEBTISZTÍTÁS 7.

Kémiai

- hydro-reszponzív kötszer

PHMB – polihexametilén biguanid (polihexanid) + Ringer-oldat

DEBRIDEMENT, SEBTISZTÍTÁS 8.

Kémiai

- antiszeptikus kötszerek

(+ NEDVESSÉG KIEGYENSÚLYOZÁSA)

GYULLADÁS, FERTŐZÉS KEZELÉSE 1.

- Antibiotikum - tenyésztés

- Sebkezelő gélek, pl.:
  - Ialugen Plus (nátrium-hialuronát és ezüst-szulfadiazin),
  - Curiosa (cink-hialuronát),
  - Lavanid (polyhexanid – PHMB), …

GYULLADÁS, FERTŐZÉS KEZELÉSE 2.

- Sebfertőtlenítő, pl.:
  - Octenisept (oktenidin-dihidroklorid/fenoxietanol),
  - Prontosan (polyhexanidin - PHMB + betain),
  - Lavanid (PHMB),
  - Granudacyn (hipoklórossav),
  - HydroClean Solution (PHMB), …

- Antiszeptikus kötszerek

EPITELIZÁCIÓ TÁMOGATÁSA 1.

- Kenőcstüllök (pl. Bactigras, Atrauman (Ag), Grassolind, …)

- Alginátok (pl.: Kaltostat, Sorbalgon, Kliniderm Alginate, Exufiber, …)

EPITELIZÁCIÓ TÁMOGATÁSA 2.

- Hidrokolloidok (pl.: Granuflex, Hydrocoll, Suprasorb, …)

- Habszivacsok (pl.: HydroTac, Mepilex, Kliniderm Foam, Salus P, …)

- Haemoglobin spray

74 éves nő. ASO. St.p. TEA ilio-femoralis l.d.

20.05.26. — 20.07.06. — 20.10.12. — 21.02.15.

50 éves férfi

21.02.08. — 21.02.22. — 21.03.22. — 21.02.15. — 21.03.08.

66 éves férfi. IDDM. Diabeteses polyneuropathia. ASO, popl. III. TEA.

20.12.01. — 20.12.07. — 21.02.01.

76 éves nő

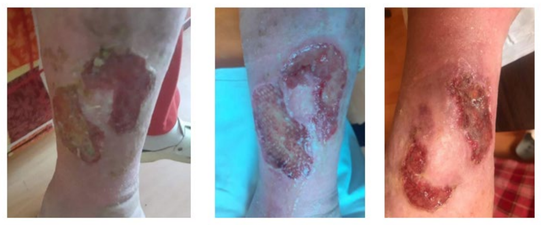

20.11.16. — 21.02.11. — 21.04.22.

74 éves férfi. IDDM, ASO.
2020.10.: bal a. iliaca comm. elzáródás, fem.-popl. VSM bypass.

58 éves férfi

ÖSSZEGZÉS

„HA EGY PROBLÉMA MEGOLDÁSÁRA SZÁMOS MÓDSZER LÉTEZIK, AKKOR EGYIK SEM TÖKÉLETES.”

A KRÓNIKUS SEBEK KEZELÉSE ÖSSZETETT FELADAT, AZ ELTÉRŐ ETIOLÓGIA, TÁRSBETEGSÉGEK, A SEBGYÓGYULÁS FÁZISAI, ILL. EGYÉNI ÉRZÉKENYSÉGEK ALAPJÁN SZEMÉLYRE SZABOTT TERÁPIÁT VÁLASZTUNK, ÍGY EZ ESETBEN NEM A MÓDSZEREK TÖKÉLETLENSÉGÉRŐL VAN SZÓ, HANEM LEHETŐSÉGRŐL, HOGY MEGTALÁLJUK AZ ADOTT HELYZETBEN LEGMEGFELELŐBB STRATÉGIÁT, ESZKÖZÖKET. SEGÍTSÉGÜNKRE VAN EBBEN AZ ÚN. **T.I.M.E.** KERETRENDSZER, MELY A SEBGYÓGYULÁS FÁZISAIT KÖVETI.